

XXX (2023) št. 2

ISSN 1318-5772

BOŽJA BESEDA DANES

Revija Zavoda Biblično gibanje

»Dajte cesarju, kar je cesarjevega,
in Bogu, kar je Božjega.«

(Mr 12,17)

τὰ Καίσαρος ἀπόδοτε Καίσαρι
καὶ τὰ τοῦ θεοῦ πᾶ θεῶ.

ODNOS DO NOSILCEV OBLASTI

BOŽJA BESEDA RASTE Gregor Čušin
Stati inu obstati

RAZLAGA ODLOMKA STARE ZAVEZE s. Snežna Večko
Ramzes II. in Kir II., dva vladarja, dva svetova

RAZLAGA ODLOMKA NOVE ZAVEZE Matjaž Celarc
»Bogu se je treba pokoravati bolj kot ljudem!«

IZZIV ZA OSEBNO DELO Teja Omerzel
Otrok Slovenije in ChatGPT – o Jezusu in oblasti

CERKVENI OČETJE br. Jan Dominik Bogataj
Tertulijan: Zakaj moramo moliti za cesarje?

UVODNIK Jure Koželj OBLAST LJUBEZNI	3
BOŽJA BESEDA RASTE Gregor Čušin STATI INU OBSTATI	4
PAPEŽ FRANČIŠEK POSLUŠA BOŽJO BESEDO Primož Erjavec VODITI POMENI SLUŽITI	6
POGOVOR S PRIJATELJI BOŽJE BESEDE Gregor Pavlič VELIKO VEMO, A MALO RAZUMEMO	8
RAZLAGA ODLOMKA STARE ZAVEZE s. Snežna Večko FARAON RAMZES II. IN KRALJ KIR II., DVA VLADARJA, DVA SVETOVA	14
RAZLAGA ODLOMKA NOVE ZAVEZE Matjaž Celarc »BOGU SE JE TREBA POKORAVATI BOLJ KOT LJUDEM!« (Apd 5,29)	17
PAVLOVA OBČESTVA Marko Rijavec CESARJU, KAR JE CESARJEVEGA	20
BOŽJA BESEDA V PODOBI Jože Bartolj JUDITA, ŽENSKA, KI JE SPREMINJALA SVET	24
BIBLIČNI TOPOSI Roland de Vaux KRALJEVA OSEBA V STAREM IZRAELU	26
CERKVENI OČETJE BEREJO SVETO PISMO br. Jan Dominik Bogataj TERTULIJAN: ZAKAJ MORAMO MOLITI ZA CESARJE?	30
MALI KLJUČ SVETEGA PISMA s. Snežna Večko KO SO SE NAUČILI ŽIVETI BREZ DRŽAVE, JIM JE BOG VRNIL DOMOVINO	32
OSEBE V SVETEM PISMU Izet Veladžić TISTA ŽENSKA, KI JE VRNILA UPANJE OBLEGANI SAMARIJI	33
SMEJATI SE S SVETIM PISMOM Samo Skralovnik RIBARIJA	34
IZZIV ZA OSEBNO DELO Teja Omerzel OTROK SLOVENIJE IN ChatGPT – O JEZUSU IN OBLASTI	36
BOŽJA BESEDA NA SPLETU Anja Kastelic NA TVOJO BESEDO	38
PRIPOROČAMO V BRANJE Jana Podjavoršek VESELITE SE V GOSPODU, RAZLAGA PISMA FILIPLJANOM	39
POROČILO Jana Podjavoršek IZ OBLIČJA V OBLIČJE: BIBLIČNA ŠOLA V ŠOLSKEM LETU 2022/2023	40
MOLITEV Z BOŽJO BESEDO Domen Golob	42

BOŽJA BESEDA DANES je katoliška biblična revija, ki jo izdaja Zavod Biblično gibanje s podporo SŠK. Izhaja trikrat letno.

Revijo lahko naročite ali odjavite po pošti na naslov gibanja in uredništva.

NASLOV ZAVODA IN UREDNIŠTVA:
Zavod Biblično gibanje
Poljanska cesta 2, 1000 Ljubljana
info@biblicnogibanje.si
www.biblicnogibanje.si
www.facebook.com/biblicnogibanje.si

UREDNIŠKI ODBOR:

Vlasta Doležal Rus, Tatjana Rupnik, Jure Koželj, Snežna Večko, Bogdan Rus, Marko Rijavec, Teja Omerzel

GLAVNI UREDNIK: Samo Skralovnik

ODGOVORNI UREDNIK: Maksimilijan Matjaž

LEKTORIRANJE: Barbara Skralovnik

FOTOGRAFIJE: Avtorji uporabljenih fotografij so navedeni pod fotografijami.

FOTOGRAFIJA NA NASLOVNICI: Gatis Marcinkevics (Unsplash)

PRELOM IN PRIPRAVA ZA TISK: Robert Rošker

OBLIKOVNA ZASNOVA: Branka Smodiš

TISK: Salve, d. o. o., Ljubljana

Priporočen je prostovoljni dar za pokritje stroškov izhajanja revije.
Transakcijski račun pri Delavski hranilnici: SI56 6100 0002 0986006

OBLAST LJUBEZNI

Pričujoča številka naše revije nudi razmislek o odnosu do oblasti oz. njenih nosilcev. Ko gledamo svetopisemsko, je srčika problema oblasti pravzaprav v načinu oblasti. V človeškem in Božjem.

V Stari zavezi je na mnogo mestih izraženo, kako Bog vlada svojemu ljudstvu, kako ima nad njim oblast. Ob površnem branju dobimo občutek, da ima Bog oblast nad svojim ljudstvom po človeško. Da je po eni strani veliki diktator, ki ukazuje ljudstvu, in po drugi strani pričakuje, da se mu klanjajo, ga hvallijo, občudujejo. Tako si namreč ljudje predstavljamo, kaj pomeni oblast. Ugled in slava. Pa je to res oblast, kot jo v odnosu do nas živi Bog?

Izraelci preroku Samuelu izrazijo človeško željo, da bi imeli nekoga, ki bi mu lahko pripisali ugled in slavo, nekoga, ki bi imel oblast, torej kralja. Prerok Samuel

to predstavi Bogu. In kako se on, ki ima vso oblast, odzove Samuelu? »Poslušaj glas ljudstva v vsem, kar ti porečejo, saj niso zavrgli tebe, ampak mene so zavrgli, naj ne bom kralj nad njimi.« (1 Sam 8,7) Bogu namreč ne gre za človeško oblast, odpove se koristim, ki jih prinaša oblast v človeških očeh. Ta drža dobi potrditev na križu. Ko Bog Sin visi na križu, kamor ga je pribilo to isto ljudstvo, tudi mi, izreče: »Oče, odpusti jim, saj ne vedo, kaj delajo.« (Lk 23,34) Po drugi strani pa so pomenljive

besede takratnih verskih voditeljev. Tistih, ki so imeli oblast. Tistih, ki so Božjo besedo razlagali, ki naj bi jo tudi živeli. »Druge je rešil, naj reši sebe, če je on Božji Mesija in Izvoljenec.« (35) Reši naj sebe, poskrbi naj zase. Če ima res oblast. A Bog tega ne bo storil. Kajti Božja oblast ima drugačno logiko, logiko ljubezni. In ta je tako nagovarjajoča, da evangelist Luka poroča: »In vse množice, ki so se zbrale, da bi gledale, in so videle, kar se je zgodilo, so se nazaj grede tolkle po prsih.« (48)

Oblast ljubezni je tista, ki nagovarja. To je Jezusova oblast, ki je po Pavlovo potrpežljiva, ne išče svojega, je dobrotljiva in ne nevoščljiva, se ne ponaša, ne napihuje, ni brezobzirna, ne da se razdražiti, ne misli hudega (1 Kor 13,4-5). »Ne veseli se krivice, veseli pa se resnice. Vse prenaša, vse veruje, vse upa, vse prestane.« (6-7) To je ljubezen, to je oblast, ki »nikoli ne mine« (13). Oblast,

ki je v naših življenjih konkretna: ne išče ugleda in slave, ne išče rešitve samega sebe, uveljavitve svojega mnenja za vsako ceno.

Božja beseda nam pomaga, da v osebni življenju ob molitvi in branju Svetega pisma razločujemo najprej oblast nad svojim življenjem, nadalje pa tudi oblast, ki jo imamo v osebni življenju, na delovnem mestu, in končno tudi oblast, ki je nad nami in za katero se odločamo. Oblast ljubezni, ki »nikoli ne mine«. •••

foto: Matevž Vidmar

STATI INU OBSTATI

Pripadam narodu, ki mu vse do danes še ni uspelo poistovetiti države in domovine.

Pripadam narodu, ki si zna prav po kanibalsko razkosati tudi svoje največje sinove.

Pripadam narodu, ki ima precej težav sam s sabo, kajti pripadam narodu, ki ne mara svoje države. Kar pravzaprav ni tako čudno in nelogično, kot se sprva zdi. Saj ta narod tako rekoč do današnjih dni ni imel svoje države: vedno je spadal nekam, pripadal komu, služil komu in mu hlapčeval. Cinično odklonilen odnos do države je ta narod torej pil že z materinim mlekom in tisti, ki je državo, njene zakone in uradnike goljufal, je vedno žel odkrite simpatije in odobravanje svojih sodržavljanov. Zato je povest o Martinu Krpanu lahko pridobila status mita.

Ko pa smo prišli do svoje države, se je vse to obrnilo na glavo. Kar na lepem smo bili sami svoji, sami smo si pisali zakone, sami odločali, sami delili in sami jemali. Šok, ki ga je takšen preobrat povzročil našemu narodnemu telesu, srcu, duši in psihi, vam zna razložiti in pojasniti vsak povprečen psiholog.

A ker je navada železna srajca, smo še kar naprej pljuvali. Le da zdaj v lastno skledo in lasten obraz. Rana na želodcu in uničena samopodoba sta torej logična posledica.

Pripadam narodu, ki mu vse do danes še ni uspelo poistovetiti države in domovine. Beseda *domovina* v svojem korenu vsebuje *dom*, ki mu pripadam, beseda *država* pa *držo*, ki jo ustvarim. Če k temu dodamo še kanček *globalizacije*, ki jo mnogi zmotno (ali celo načrtno, kdo bi vedel?) zamenjujejo z *intelektualno širino*, in pa vsaj v zadnjem letu še kanček *globalizacije*, ki jo še bolj zmotno (ali pa še bolj načrtno ... res, kdo

bi vedel?) zamenjujejo s *svobodo*, smo pač tam, kjer smo.

Pripadam narodu, ki je razdeljen.

Nekatere delitve so nujne, druge spet ne, nekatere so smešne, druge krvave, delitve so resne in hkrati neresne: kozli in ovce, pa od tistih zgodovinskih časov prve slovenske besede in tiskane knjige tudi: reformatorji in protireformatorji, levi in desni, naši in vaši, rdeči in beli, kmetje in meščani, viole in zmaji, kolesarji in avtobusarji in tako dalje in tako dalje ...

Dejstvo je, da pripadam narodu, ki si zna prav po kanibalsko razkosati tudi svoje največje sinove. Med tem ko je za nekatere Prešeren nabožni poet, je za druge freigeistovski liberalec. Med tem ko Cankar na proslavah vihti bič in zmerja s *hlapci*, bo s prižnic nosil križ *od velikega petka do velike nedelje* ...

Tako neizogibno sledi trditev, da pripadam narodu, ki se ne zna odločiti oziroma se nikoli

ne odloči prav in ki se neprestano pritožuje: čez sosede, čez župnike, čez učitelje, čez zdravnike, čez umetnike, čez politike, čez davke in oblast. Ne nujno in zmeraj v tem vrstnem redu, pa vendar.

In pripadam Cerkvi. Cerkvi, h kateri se po nekaterih statistikah prišteva dve tretjini naroda – a tega ni nikjer videti, še manj čutiti. Pripadam Cerkvi, kjer tretjina tistih, ki ob nedeljah greje cerkvene klopi, pravi, da ne verjame v posmrtno življenje – kar se še kako vidi, še bolj občuti.

Pripadam Cerkvi, ki ji zmanjkuje duhovnikov – a jih je še vedno

foto_Samo Skralčevnik

FARAON RAMZES II. IN KRALJ KIR II.

DVA VLADARJA, DVA SVETOVA

V pripovedi o izraelski osvoboditvi je lik faraona glavni protiigralec Mojzesu, dejansko Bogu.

Vladar mora po definiciji varovati svojo deželo, skrbeti za večanje njenega blagostanja in skrbeti za uboge. To je ideal, ki se mu nekateri vladarji približajo, številni pa so od njega oddaljeni svetlobna leta.

Izraelski narod je imel nad seboj takšne in drugačne, tako lastne kralje kakor tuje vladarje. Ko se je želel rešiti suženjstva, se je soočil z mogočnim nasprotnikom, in ko je bil zopet podjarmljen, ga je oprostil kralj, ki je cenil svobodo.

ZAGRIZENI NASPROTNIK SVOBODE

Vladarja, ki se je zapisal v izraelsko zgodovino kot zagrizen nasprotnik njegove osvoboditve, izdaja navedek v Drugi Mojzesovi knjigi, ki pravi, da je ljudstvo »za faraona zidalo skladiščni mesti Pitom in Rameses« (1,11). Gre za Ramzesa II. ali Ramzesa Velikega (ok. 1303–1213 pr. Kr.), ki je vladal šestins šestdeset let. Bil je najslavnejši in najmogočnejši

faraon egiptovskega imperija. Vodil je številne boje, poskušal je osvojiti tudi ozemlja današnjega Izraela, Libanona in Sirije. To je pripeljalo do znamenite bitke pri Kadešu. S hetitskim kraljem Hattušilijem III. je okrog leta 1258 sklenil pogodbo, s katero sta končala konflikt in velja za prvo znano mirovno pogodbo v svetovni zgodovini.

Ramzes II. je velikopotezno gradil mesta, templje in spomenike. Prekril je deželo s stavbami od Delte do Nubije kot noben kralj pred njim. Prizori na stenah templjev slavijo njegove zmage. Postavil je več ogromnih kipov sebe kot kateri koli drug faraon. Tempelj v Abu Simblu v Nubiji razodeva človeka, ki se ni namenil postati le največji faraon Egipta, temveč tudi eden njegovih bogov. Ramzes II. je postal legendarna osebnost, vendar to ni bilo dovolj, da bi zaščitil Egipt. Leta 525 pr. Kr. so ga zavzeli Perzijci, leta 332 pr. Kr. Aleksander Veliki in leta 30 pr. Kr. Rimljani.

foto_Ana Bregar

»BOGU SE JE TREBA POKORAVATI BOLJ KOT LJUDEM!«

Apd 5,29

Petrova izjava je resnična. To zavedanje domuje v kulturnem okolju ne le judovskega, temveč tudi grškega sveta. Kar preseneti, ali pa tudi ne, je, da Petrova izjava pri judovskih versko-političnih voditeljih ni pozitivno sprejeta. Povzroči bes, notranjo razklanost in pripelje skoraj do uničenja apostolov. Kako je to mogoče? Kakšna avtoriteta in oblast sta razumljeni na eni strani in kakšno pokoravanje je v igri na drugi? Kaj utemeljuje resnično avtoriteto in kako naj bi k avtoriteti pristopili? To so vprašanja, ki se vzbudijo in na katera bomo poskušali iskati odgovore ob tem odlomku.

SOBESEDILO IN DVOJNA PRIPOVED APOSTOLSKIH DEL

Prva poglavja Apostolskih del pred nas postavijo dvojno zgodbo. V prvi zasledujemo Božji načrt,

ki omogoča in spleta celoto Apostolskih del: izpolnitev Očetove obljube, prihod Svetega Duha (Apd 1,8). Na poseben način se ta temeljna zgodba odraža v opisih življenja prve skupnosti (2,42-47; 4,32-35; 5,12-16). Zgodba razkriva, da je skupnost Božje delo in zato uživa Božji blagoslov. Poleg te zgodbe pa postaja razvidna tudi druga, konflikt v odnosu do judovskih voditeljev. Judovski voditelji k novi skupnosti pristopajo z nezaupanjem. Prvi pokazatelj tega konflikta je norčevanje ob binkoštnem prazniku (2,13). Čeprav gre za množico, ki ne razume vsega dogajanja, se uvodno nerazumevanje spremeni v odprt konflikt z verskimi voditelji. Najprej sta pridržana Peter in Janez, ki sta opozorjena, naj ne oznanjata Jezusovega imena (4,1sl.). Njun odgovor, retorično vprašanje, »koga naj bi bolj poslušali« (4,19), vodi v poglobitev

Apostolska dela razkrivajo, da je skupnost Božje delo in zato uživa Božji blagoslov.

TERTULIJAN: ZAKAJ MORAMO MOLITI ZA CESARJE?

Eden najzanimivejših avtorjev krščanske antike je bil zagotovo severnoafriški retor Tertulijan (+ ok. 220). Živel je v dobi, ko je bilo krščanstvo še preganjano s strani uradne rimske oblasti, zato je veliko svojega truda posvetil apologiji, tj. zagovoru krščanstva v odnosu do oblastnikov. Njegovo najznamenitejše delo, *Apologetik* (*Apologeticum*),¹ je nastalo leta 197, torej v obdobju, ki ga tradicionalno zgodovinarji imenuje obdobje preganjanj kristjanov.

A kot opozarjajo sodobni razlagalci, je prvo pravo preganjanje nastopilo šele v času cesarja Decija v letih 250–251, pred tem (Neronovo preganjanje leta 64, Trajanov reskript Pliniju v letih 112–113) pa lahko govorimo o posamičnih, sporadičnih in zgolj lokalnih zatiranjih kristjanov, ki niso bila utemeljena na širše veljavni zakonodaji, ampak so jih izvajali upravljavci posameznih provinc. Prvi afriški prokonzul, ki je nastopil zoper mlado verstvo, ki se je v njegovi provinci hitro širilo, je bil, kot izvemo od Tertulijana samega (*Scap.* 3.4), Vigelij Saturnin, ki je leta 180 obsodil skupino kristjanov iz numidijske vasi Scillium. Veliko manj podatkov imamo o preganjanju iz leta 197, ki ga poznamo iz Tertulijanovih spisov: ime prokonzula ni znano, nekaj oseb je bilo zaprtih, opisi mučenja v *Apol.* in *Nat.*, ki so bili zapisani takoj za temi dogodki, pa dopuščajo možnost, da je šlo za kaznovanje z usmrtnitvijo. Naslednje preganjanje je verjetno povzročil edikt Septimija Severa leta 202, ki je nastopil zoper judovski in krščanski prozelitizem. Hilarijan, namestnik preminulega afriškega prokonzula Minucija Timinijana, ga je razlagal na nepopustljiv način in nastopil proti krščanski skupnosti: številni kristjani, med njimi Perpetua in Felicita, so bili v kartažanski areni mučeni in usmrčeni 7. marca 203. Zadnje preganjanje, ki ga je Tertulijan doživel, je potekalo vsaj eno leto, in sicer leta 212, ko je bil afriški prokonzul P. Junij Skapula Tertul.

Ko se je ob koncu 2. stoletja Tertulijan posvetil apologetskim spisom, predvsem *Apologetiku*, je bilo v grščini na voljo že kar nekaj apologetskih del Justina, Tacijana, Atenagora, Teofila Aleksandrijskega in Melitona Sardskega. Kar zadeva latinščino, vemo, da sta krščanstvo s spisi branila že Apolonij in Viktor, a so se njuna dela izgubila. Tertulijan se je v svojih delih nedvomno naslonil nanje (predvsem na Justina in Tacijana), zato predstavlja že zrel sad dobro izoblikovane krščanske apologetike, a pri tem moramo izpostaviti nekatere pomembne izvirne novosti: do potankosti izdelan literarni slog, naslovitev na kartažanske magistrante in ne na rimski senat, predvsem pa polemični pristop, ki ne išče soglasij s pogansko kulturo ali filozofijo, ampak izpostavlja nezdržljivost rimske družbe, predvsem njene pravne ureditve in zatiranje drugih religij, s krščanstvom.

Apologetik predstavlja edinstveno obrambo evangelija in Cerkev na pravnem, političnem, moralnem in religioznem področju, ki dodobra odraža Tertulijanov osebni značaj, globoko zaznamovan s polemičnostjo. Tudi Kartažan sicer večkrat izpostavlja svojo lojalnost rimski oblasti, vendar je njegov odnos do političnih oblasti zaznamovan s kategoričnim zavračanjem poganske družbe v njenih različnih pojavnih oblikah, npr. v javnih ceremonijah, kultu cesarja idr.

Posebej ko gre za razlago pavlinskih in petrinških naročil, naj kristjani za oblastnike molimo (prim. Rim 13,1-7; 1 Tim 2,1-2; Tit 3,1; 1 Pt 2,13-14), Tertulijan razvije zagovor krščanstva pred obtožbo, da gre pri zavračanju poganskih žrtev v dobrobit cesarja za izdajstvo. Tertulijan priznava legitimnost rimskega cesarja, saj Božje kraljestvo ne zamenja takoj vladarjev sveta: »Mi namreč za blagor cesarjev prosimo večnega Boga, pravega Boga, živega Boga, za katerega tudi cesarji želijo bolj kakor od drugih, da bi jim bil naklonjen. Vedo, kdo jim je dal cesarstvo; kot ljudje tudi vedo, kdo

¹ Od nedavnega je skupaj še z nekaterimi drugimi Tertulijanovimi deli na voljo v slovenščini: Tertulijan, *Apologetski, polemični in katehetski spisi*. Prevedli Jan Dominik Bogataj, Franc Ksaver Lukman, Franc Omerza. Ljubljana: Teološka fakulteta; KUD Logos, 2023.

RIBARIJA

Zgodba o Jonu

V pripoved Stare zaveze je že zelo zgodaj vtkana misel, da se Bog s svojo dobroto in usmiljenjem sklanja k vsem ljudem (1 Mz 1,28; 1 Mz 8,17; 9,1; 1 Mz 12,2-3). Bog ni poklical in izbral Izraela samo zaradi njega samega, poklican je bil, da bi – kot Abraham – prinesel blagoslov vsem narodom (Iz 42,6-7; 49,6). Del Izraelove tragedije je (bil) njihov etnocentrizem, to je njihova ozkogledost v odnosu do »bližnjega«. Gre za izključevanje tujcev, drugače mislečih. Pavel večkrat omenja to ozkost (Rim 2,1-29), tudi Jezus (Mt 21,43; prim. Lk 24,47; Jn 10,16, Apd 1,8).

Jona je tipičen primer tovrstne »zaplankanosti«. Prerok se namreč sprva upira, ne poslušša Boga in noče v Ninive, brezbožno mesto, sloveče po hudobiji. Jona je vedel, da je njegov Bog »milostljiv in usmiljen Bog« (Jon 4,2), spregledal pa je, da se ne obrača le k njemu in njegovim somišljenikom, temveč tudi drugim ljudem. Z zavračanjem poslanstva v Ninivah dejansko ni želel deliti »svojega« usmiljenega Boga z drugimi ljudmi.

Jonova slikovita pripoved nazorno prikazuje univerzalno potrebo po milosti, ki jo Bog izkazuje vsem ljudem, tudi brezbožnežem. Mesto Ninive in njeni prebivalci so označeni s simboličnimi števili – tri dni hoda (3,3), sto dvajset tisoč prebivalcev (4,11) – kar označuje vesoljni pomen odrešenja. Končno je tudi Jezus poudarjal vesoljni pomen svojega evangelija in s tem odrešenja, ko se je skliceval na Jona oz. Jonovo znamenje (Mt 12,41-42).

Oseba: JONA

Zgodba se – jasno – odvija v trebuhu velike ribe.

JONA (*kriči*): Hej! Me kdo sliši? Heeee! Kdorkoli!!! Nima smisla. Nikogar ni kilometre naokrog. Pa tudi, ko bi kdo slišal, bi mislil, da sliši kita. In zakaj bi kdo prisluhnil kitu?

(*Se ozre naokrog.*) Glej ti to! Ne morem verjet', kam sem padel! Tej zverini nihče ni povedal, da je

treba hrano prežvečiti. In kakšen smrad! Ni čudno, da je plaval naokrog brez družbe.

(*Spet gleda okrog in nekaj zapazi.*) Aha! Za kosilo si je privoščil škampe. Se mi je zdelo, da voham česen. Zdaj si približno predstavljam, kako je v mojem želodcu, ko si privoščim pico.

(*Pogleda gor in se zgrozi.*) Pa ne že spet!

(*Se umika.*) Ta žival samo je!

(*Naredi trobljo z rokami in zavpije.*) Poslušaj, ti! Dosti bo! Ni več prostora!

(*Se čisti.*) Ta je zrel za prisilno dieto!

(*Se skuša prestopiti, pa ne gre.*) Še to! Čigumi! Mu nihče ni povedal, da se čigumija ne pogoltne?

(*Si s težavo osvobodi nogo.*) Zdaj mi je pa res dosti. Niti trenutka več nočem biti tu not! Moram najti način, da pridem ven.

(*Razmišlja.*) Hmmm ... Morda bi mu lahko šel na živce. Samo ne vem, kje živce ima, da bi lahko šel tja.

(*Spet razmišlja.*) Lahko pa počakam, da odpre usta v času oseke in izkoristim nizek vodostaj? Samo ne. Ta zver golta vodo kot Štajerci špricer – nimam šanse, ne sežem jim niti do kolen, meni pa bi bila voda krepko preko.

(*Še razmišlja.*) Morda mu lahko povzročim želodčne težave, če naredim recimo petsto do šeststo poskokov ... a to pomeni, da bom izbruhal skupaj z vso to svinjarijo. Naj bo to plan B.

(*Obupuje.*) Kaj naj rečem? Dobesedno sem padel v godljo. In kar priznajmo, sem si tudi zaslužil. To se ti zgodi, če ne poslušáš Boga.

(*Pogleda gor.*) Ampak Bog, res nisem vedel, da so ti Ninivljani tako pri srcu! Ne nazadnje so – milo rečeno – čisto navadne barabe! Hudi grešniki. Zakaj bi izgubljal čas z njimi. Ti se ne bodo nikoli spreobrnili. Ni šanse!

(*Premolk – kot da mu Bog nekaj govori.*) No, seveda sem se ... Jaz sem se spreobrnil, ampak oni pa niso taki. Druge sorte so. Njihovi grehi so res hudi ... Ljubi Bog, govoriva o težkokategornikih, kar se greha tiče!

¹ Besedilo skeča je prevedel in uredil Gregor Čušin. Zbirko skečev z (izvirnim) naslovom *A Funny Thing Happened to Me on My Way Through the Bible* je napisala Martha Bolton. Skeč je umeščen v kontekst s kratkim biblično-zgodovinskim uvodom oz. pojasnilom, ki ga je napisal Samo Skralovnik.

foto_Emiliano Vittoriosi (Unsplash)

OTROK SLOVENIJE IN ChatGPT – O JEZUSU IN OBLASTI

Rojena sem v Sloveniji. Samostojni, neodvisni Republiki Sloveniji. Po tem torej, ko so v naši domovini vihrale vojne. Tiste, v katerih se je prelivala kri. Kakšne druge (vojne), vemo, vihrajo naprej. Kot odmev preteklosti grmijo po naših medgeneracijskih kanalih ... Danes je pred menoj izziv, da spišem nekaj o oblasti. A kaj naj bi mi, otroci mlade države, sploh vedeli o tem?!

Kolikor mi je znano, v našo sredo doslej še nismo povabili umetne inteligence. Ta misel se mi je zdela dovolj izzivalna za tokratni izziv. Ob tej priložnosti sem torej (tudi osebno prvokrat) uporabila orodje umetne inteligence – ChatGPT.

Najprej me je zanimalo, kaj mi bo povedala o oblasti.

Eden od odgovorov, ki sem ga prejela, je bil:

Moč ali vpliv: v neformalnem smislu lahko oblast pomeni moč ali vpliv, ki ga ima posameznik ali organizacija nad drugimi ljudmi ali dogodki.

Na primer, medijske družbe lahko imajo oblast nad oblikovanjem javnega mnenja.

Zanimivo, si rečem. Ponudi mi še nekaj razlag, a prav vse so povsem drugačne od misli, ki mi švigajo po glavi, ko sama pomislim na besedo oblast. A kakor koli, dragi vsi, ki ste imeli od rojstva do danes več kot zgolj potni list samostojne Republike Slovenije, ne morem se izogniti občutku, da je oblast za mnoge od nas pojem, ki asociira na kaj drugega. Npr. na prepir, nejasnost, razdor, razkol, bolečine, nepoštenost, krajo, korupcijo, rdečo, desno, odprte oz. neodkrite ali prikrite grobove.

Za mojo generacijo in številne druge za nami je v osnovni in srednji šoli preprosto zmanjkalo časa za snov, ki se nanaša na zgodovino naše dežele. Takrat se nam je seveda zdelo fino, saj smo obdelali manj snovi. Iz izobraževalnega procesa torej nimam(o) znanja, razen toliko, kot smo raziskovali samoiniciativno.

MARTIN GOLOB: *NAREDI KARKOLI*
LJUDJE:

To je čudovito v
naših očeh.
(Ps 118,23)

KO POZDRAVIŠ ČLOVEKA, KI
NE ODZDRAVI:

Gospod je
vzvišen ...
(Ps 113,4)

ZASPIŠ NA JOGIJU V IKEI
USLUŽBENEC:

"Vstani, vzemi
svojo posteljo in
pojdi domov!"
(Mt 9,6)

KO ME PRIJATELJ PREPRIČUJE, DA NAJPREJ
PRIDE MLEKO, POTEM PA KOSMIČI:

Njegova usta so polna
kietev, prevare in
zatiranja, pod njegovim
jezikom sta zloba in zlo.
(Ps 10,7)

STARŠI: STE SI UMILI ZOBE?
OTROCI:

Še so imeli meso
med zobmi.
(4 Mz 11,33)

KOMENTATORJI NA FB:

Glej, pripravil sem
pravdo, vem, da
bom jaz imel
prav!
(Job 13,18)

Ob zaključku študijskega leta 2022/2023 biblične šole Evangelii gaudium smo v elektronski obliki objavili knjigo s. Snežne Večko z naslovom *Milost v tvojih očeh* (2 Mz 33,13), *razlaga odlomkov Prve in Druge Mojzesove knjige*.

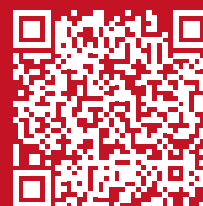
Knjigo lahko v elektronski obliki prenesete na spletni strani ZAVODA BIBLIČNO GIBANJE. V tiskani obliki bo izšla konec leta 2023.

Hkrati sporočamo, da bo tema prihodnjega študijskega leta (2023/2024) razlaga izbranih preroških knjig.

V času monarhičnega vladanja in tudi kasneje so Izraelcem Božjo besedo oznanjali preroki. Poslanstvo prerokov je predvsem v tem, da posameznikom ali pogosteje celemu narodu govorijo v Božjem imenu. V prvi vrsti se ne posvečajo napovedovanju prihodnosti, pač pa z neizprosno jasnostjo ljudi opominjajo na resničnosti, ki jih vidijo okrog sebe. Preroka Amos in Izaija Izraelce spominjata na dolžnosti iz zaveze in ljudstvo pozivata, naj živi v skladu z njimi, hkrati pa neustrašno razglašata svojo skrb za uboge in šibke. Preroki ljudi tudi opogumljajo in jim dajejo upanje, posebno še v obdobju babilonskega izgnanstva, uničenja jeruzalemskega mesta in templja. Za kristjane prerokbe o rešitvi pomenijo napoved dokončnega odrešenja, ki je za vse prišlo po Kristusu, in še vedno močno govorijo o novem življenju ter odrešitvi. (*Dar Svetega pisma* 2007, 36–37)

PREDAVATELJI:

MAKSIMILIJAN MATJAŽ, SNEŽNA VEČKO, SAMO SKRALOVNIK

SINODALNI BIBLIČNI VIKEND

»Bili so stanovitni v nauku
apostolov in v občestvu, v
lomljenju kruha in v molitvah.«
(Apd 2,42)

Dom duhovnosti Kančevci

8.–10. g. 2023

Vodi:
škof Maksimilijan Matjaž

Prijave in informacije:

Jana Podjavoršek: jana.podjavorsek@rkc.si

Klemen Sitar: ordinariat@skofija-celje.si

